

TRASTORNS

El joc, una aposta que es paga cara

Entitats i professionals mèdics alerten que un accés fàcil als casinos augmenta el risc de patir una addicció

Reportatge

LAURA DÍAZ-ROIG
BARCELONA

Comença com una diversió, de manera ocasional i entre amics. Primer es guanyen diners, creix l'eufòria i, amb ella, les quantitats que s'aposten a cada jugada. A poc a poc, però, es comença a perdre. Aquí és on molts ja no poden aturar-se: el joc deixa de ser un entreteniment per convertir-se en una necessitat. "Té una afectació global. La persona presenta inestabilitat emocional, quadres depressius i ansietat derivats de la preocupació, i acaba aïllada", explica la psiquiatra Susana Jiménez-Murcia, cap de la unitat de joc patològic de l'Hospital de Bellvitge.

L'addicció al joc, o joc patològic, afecta aproximadament entre un 1% i un 3% de la població a Catalunya, tot i que no n'hi ha estudis recents. "El joc es converteix en el centre del pensament i de la vida i la persona perd l'autocontrol. Si no pot jugar s'irrita i se sent malament", detalla la psicòloga clínica Vega González, directora del Centre d'Atenció i Investigació de Socioaddiccions. El perfil de les persones que demanen ajuda és clar: homes d'uns 35 anys, amb estudis primaris o secundaris. "Abans eren persones actives laboralment, però ara ha canviat", explica Jiménez-Murcia, que subratlla que principalment són jugadors de màquines escurabutxaques. "En general, els jocs actius són els que generen més potencial addictiu. Les màquines escurabutxaques són les més habituals perquè és un joc molt ràpid i accedir-hi és fàcil", diu. "Espanya és l'únic país que té tantes màquines escurabutxaques [unes 36.000] i que no estan tancades en sales sinó en qualsevol bar", lamenta Francesc Perendreu, president de l'Associació Centre Català d'Addiccions Socials (Acencas), que treballa amb addictes al joc i fa anys que batalla perquè hi hagi més preven-

ció en aquest àmbit. La psicòloga clínica González afegeix que "n'hi ha en molts llocs" i que la música, els llums i el soroll "generen una excitació molt gran i conviden el jugador a seguir jugant".

Tot i que en el desenvolupament d'una conducta de joc patològic hi intervenen molts aspectes, tenir-hi un accés social fàcil és, segons els experts, un factor de risc. "Com més oferta hi hagi, més risc de joc. El model del complex d'oci i joc de BCN World facilitarà l'addicció, especialment a Tarragona i també a Lleida, on no hi ha casino", alerta Perendreu. Per la seva banda, la psiquiatra Jiménez-Murcia explica que els estudis demostren que l'accés i la disponibilitat són factors de risc importants, que s'han d'afegir a d'altres. "L'àmplia oferta de jocs que pot oferir aquest complex i la facilitat i proximitat poden ser factors de risc per a una persona addicta", reconeix González.

Política del joc

"A Acencas ens preocupa especialment el model d'aquest macrocomplex, per la facilitat d'accés i la proximitat entre hotels i casino, però també la política global del joc", diu Perendreu, que critica que la publicitat ofereix una visió del joc com una il·lusió i una manera de sortir de la crisi i no es fa cap política de prevenció. Acencas ja s'estan reunint amb els partits polítics per tractar els problemes que pot provocar el macrocomplex: "Batallarem perquè amb BCN World es compleixin les garanties que hem aconseguit durant molts anys".

L'addicció al joc té un altre vessant que, segons els metges i les entitats, és encara més perillós, i que no deixa de créixer: l'addicció al joc online. "Encara no n'hi ha cap estudi, però sabem que ens mourem en percentatges molt més importants", assegura Perendreu. En aquest cas, els jugadors són més joves, amb estudis universitaris i un nivell adquisitiu més elevat. Tant Jiménez-Murcia com Perendreu coincideixen a afir-

Model
Segons els experts, falten campanyes de prevenció del joc

Sortida
Els metges destaquen l'alt índex de rehabilitació dels addictes al joc

mar que, mentre que en el joc presencial es triga uns cinc anys a perdre el control, en el joc online pot ser qüestió "d'un o dos anys". Amés, destaquen, les apostes són molt més significatives i, per tant, les pèrdues molt més elevades.

Malgrat el mite que el joc és un trastorn crònic, els resultats assenyalen que els

pacients responen amb èxit als tractaments. "Entre el 70% i 75% dels pacients que tractem a la unitat de joc patològic de l'Hospital de Bellvitge es rehabiliten, i només entre un 25% i un 30% tenen recaigudes o abandonen", diu Jiménez-Murcia. Tant ella com Perendreu destaquen la importància de la família i l'entorn tant en el moment de detectar el trastorn -molts pacients van als centres "arrossegats" per la família- com durant tot el procés de rehabilitació.

En els últims anys hi ha hagut, segons els experts, un canvi signi-

Jordi Boixaderas
Actor

"Reuneix tres condicions en un grau elevat: és un virtuós musical; té un vessant intel·lectual molt important i sap emmarcar les seves propostes en un context històric, i té un criteri estètic indubtable, un gust exquisit. Aconsegueix que el temps es pari"

Reacció dels polítics al joc

Andreu Mas-Colell
CONSELLER D'ECONOMIA

"A mi tampoc m'agrada el joc. A mi no em trobaran en casinos ni fent servir maquinetes en bars"

Oriol Junqueras
PRESIDENT D'ERC

"Personalment, tinc principis morals i valors ètics que diuen que el joc no fa bé, i el prohibiria"

Joan Herrera
LÍDER D'ICV

"La gent jugarà, s'endeutarà i hi haurà malalts de ludopatia que perdran la salut, els estalvis i s'hipotecaran"

FACILITAT D'ACCÉS
Un dels jocs més addictius són les màquines escurabutxaques, a les quals és fàcil accedir. LAYETANA OFFICE

Menys impostos per acollir BCN World

La Generalitat ha proposat una dràstica rebaixa dels impostos dels casinos, que coincidiria amb l'inici del funcionament del complex d'oci i joc BCN World. L'impost, que actualment oscil·la entre el 20% i el 55% en funció de la seva facturació, s'abaixaria fins al 10%, siguin quins siguin els seus ingressos. La decisió de la Generalitat forma part de l'avantprojecte de llei que ha de permetre la implantació del complex d'oci -en fase de tramitació legislativa- però, de moment, no està trobant el suport necessari. Tots els partits de l'oposició hi estan en contra i ni tan sols ERC està disposada a acceptar aquesta rebaixa. El president d'ERC, Oriol Junqueras, ja va deixar clar la setmana passada que el seu partit és "totalment contrari" a la mesura. CiU manté l'esperança de convèncer el seu soci.

ficatiu i la gent té molta més informació sobre aquesta addicció. L'evolució és molt gradual. En una primera fase la persona juga de manera ocasional, per costum social, però la freqüència de joc va augmentant i també la quantitat de l'aposta per obtenir premis més alts, fins que entren en la fase de pèrdues.

Problemes a tots els àmbits

"Les persones que no tenen altres factors de risc, quan el joc comença a tenir conseqüències negatives, l'aturen. Però els més vulnerables seguiran jugant per recuperar les pèrdues", destaca Jimenez-Murcia. El jugador comença a acumular deutes i demana diners a la família i els amics, fins que arriba a la fase de desesperació, en què traeix els familiars o els amics que li han deixat diners i torna a jugar repetidament. "Aquesta addicció genera problemes de tipus econòmic (per les pèrdues), laborals (absentisme), legals i de relació amb familiars i amics", diu González. —

Criteris de diagnòstic de l'addicció al joc

Complir entre quatre i cinc paràmetres pot suposar patir un trastorn de joc patològic. De l'1 al 4 es considera joc problemàtic.

Preocupació i planificació del joc

Planificar el pròxim contacte amb el joc, pensar en maneres d'aconseguir diners o preocupar-se per com reviu una experiència amb el joc.

Necessitat de jugar amb quantitats més altes

El joc deixa de ser excitant si no es van augmentant les quantitats de diners. Creix la necessitat d'apostar cada cop més diners.

Fracàs dels esforços per controlar el joc

Els intents de parar, controlar o interrompre el joc fracassen constantment i no es troba la manera de deixar de jugar.

Inquietud o irritabilitat quan es vol parar

La relació amb el joc i el fet de forçar interrupcions comencen a generar inquietud o irritabilitat i afecten les relacions.

Usar el joc com a estratègia per fugir de problemes

Es comença a utilitzar el joc com a manera d'escapar dels problemes o alleujar l'ansietat, la culpa o la depressió.

Tornar-hi repetidament per intentar recuperar diners

Després de perdre molts diners es torna a jugar per intentar recuperar les pèrdues.

Enganyar la família o els amics

Enganyar els familiars, terapeutes o amics i mentir-los per ocultar el grau d'implicació amb el joc i el nombre d'hores destinades.

Cometre actes il·legals per finançar el joc

Cometre actes il·legals com falsificació, frau, robatori o abús de confiança per finançar el joc.

Perdre o arriscar relacions personals

Per culpa del joc es perden amistats, relacions personals, alguna oportunitat o feines.

Confiar que els altres proporcionaran diners

Esperar que altres persones, com familiars o amics, ofereixin diners per alleugerir la situació econòmica i poder continuar jugant.

en breu

SANTI IGLESIAS

La taxa turística de la Vall d'Aran es destinarà a ajudar els hotelers

El Govern estudia que la recaptació de la taxa turística a la Vall d'Aran es destini temporalment a ajudar els hotelers afectats per les inundacions, segons va dir ahir el conseller d'Empresa i Ocupació, Felip Puig, en una entrevista al 3/24. Puig va afegir que s'estudiaran subvencions perquè els empresaris perjudicats puguin fer front als interessos dels préstecs demanats. Els hotelers han demanat quedar exempts de pagar la taxa turística durant dos anys.

Un jove alemany, ferit greu per 'balconing' en un hotel de Lloret

Un jove turista alemany d'uns 18 anys va resultar ferit greu, la matinada de dissabte a diumenge, en caure a terra des del primer pis de l'Hotel Esmeralda de Lloret de Mar. El jove pretenia llançar-se a la piscina de l'hotel, una pràctica coneguda amb el nom de balconing.

Els Mossos detenen un conductor després que els encanonés

Els Mossos d'Esquadra van detenir el conductor d'un vehicle que va donar-se a la fuga en un control policial i que va acabar encanonant els agents amb una arma de foc. Els fets van tenir lloc la nit de divendres a dissabte i es van iniciar al barri de Sant Martí de Barcelona amb una persecució fins a Sant Adrià de Besòs.

EFE

Rescaten viu un nadó de 40 hores del respirador d'un edifici a Alacant

Un nadó de 40 hores de vida va ser rescatat viu, la nit de dissabte a diumenge, del respirador per on passen els tubs de l'aigua d'un edifici d'Alacant. El nadó va ser traslladat en estat greu a l'Hospital General d'Alacant, on està ingressat amb una fractura de radi. Està estable dins de la gravetat i la seva vida no corre perill. La policia va detenir la que sospiten que és la mare de la criatura, una dona de nacionalitat espanyola de 26 anys, per un delictes d'assassinat en grau de temptativa.